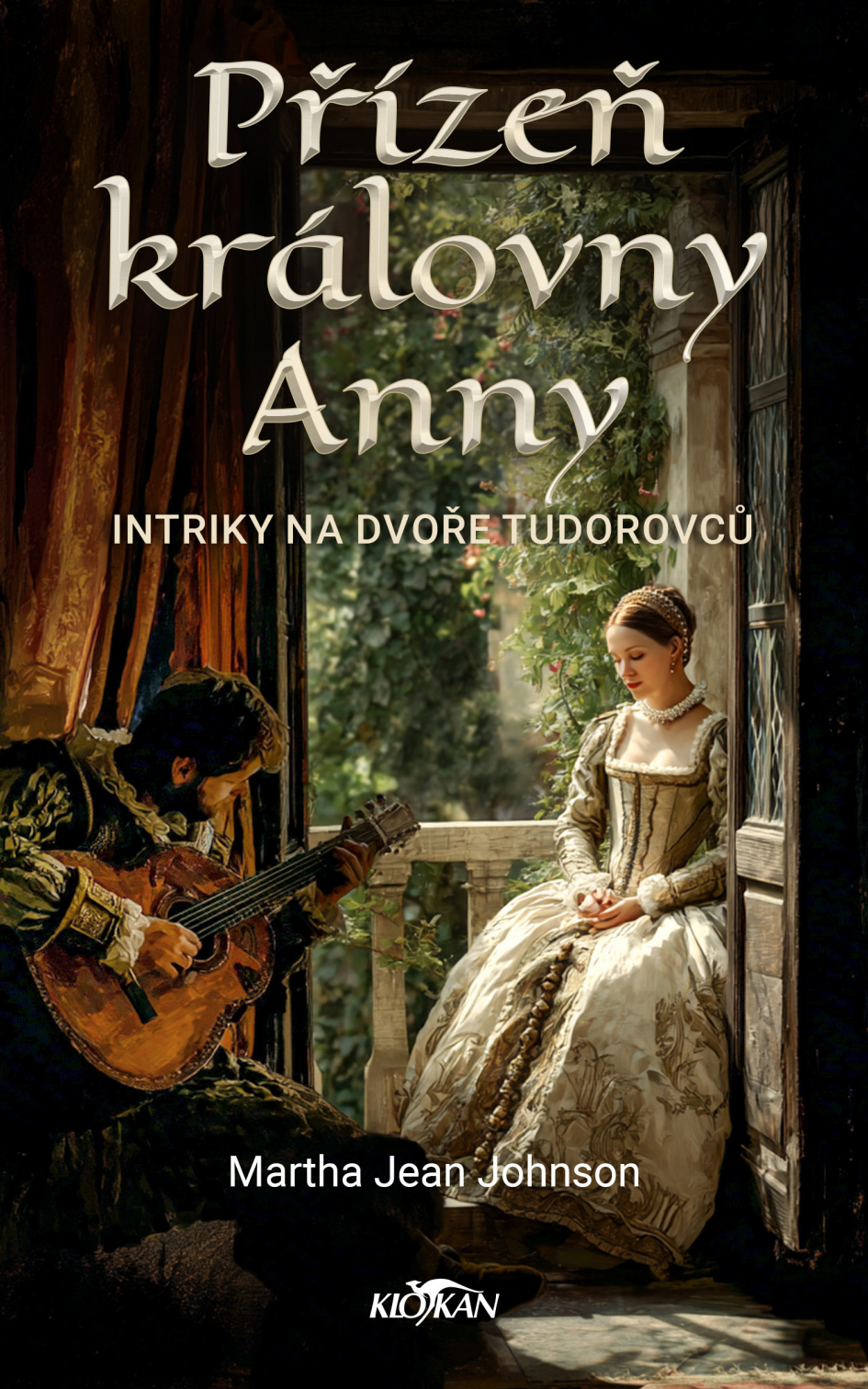
Přízeň královny Anny

INTRIKY NA DVOŘE TUDOROVCŮ

Martha Jean Johnson

KLOKAN

edice

Copyright © 2025, Martha Jean Johnson
Translation © Jaroslav Žerávek, 2026
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu THE QUEEN'S MUSICIAN
vydaného v roce 2025
nakladatelstvím SparkPress
přeložil Jaroslav Žerávek
Redakční úprava Jana Pleskotová
Grafická úprava obálky Filip Šmalec
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2026
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7695-760-2

Chvíli měl jsi víc, než ti náleželo.
sir Thomas Wyatt, 1536
o životě Marka Smeatona

ČÁST PRVNÍ

KARDINÁL

1

OBLOUK ZÁPLETKY

1. května 1536
Mark Smeaton, londýnský Tower

Slyším veslaře na Temži. Až do mé cely doléhají jejich hlasy a zvuk vesel čeřících vodu. Zdraví se navzájem a hovoří o počasí a blížícím se odlivu. Z namáhavé práce je musí bolet tělo, ale já bych si s nimi rád vyměnil místo. Nesedí v okovech uvnitř Toweru. Když zvednou hlavu, vidí oblohu.

Až do včerejška jsem se považoval za šťastného, šťastnějšího než většina lidí. Byl jsem královým oblíbeným hudebníkem a žil v pohodlí jeho paláců. Věnovat se hudbě mi nikdy nepřipadalo jako práce. Ale pak pro mě poslal Thomas Cromwell. Jel jsem do jeho domu a hrál jeho hostům. Potom jsem s ním vypil pohár vína a hovor se stočil na Annu Boleynovou. A tu chvíli mě štěstí opustilo.

Dnes mě strážní provedli labyrintem chodeb, otevřeli celu a strčili mě dovnitř. Donutili mě usednout na podlahu, zatímco připravovali řinčící řetězy – na ten zvuk nikdy nezapomenu. Na zápěstí mi nasadili okovy a řetězy zavěsili na háky na zdi. Jeden z nich pronesl: „Jsi mrtvý, přítelíčku. Teď ti už nikdo nepomůže.“ Držel jsem hlavu vzpřímeně a pohlédl mu do očí. „Shnij v pekle,“ dodal.

Do cely proniká jen tenký paprsek světla úzkým okénkem. Šaty mi páchnou potem strachu. Pronásledují mě obrazy

z minulé noci a já se je snažím zapomenout – vydýchaná místnost, Cromwellovi hrdlořezové, jeden z nich vytahuje z ohně rozžhavený pohrabáč. Je po všem, říkám si, nebo to všechno byl jen sen. Opakovaně jsem se snažil ten sen opustit. Probuď se. Otevři oči. To přece nemůže být pravda. Modlím se, abych byl zpátky ve svých pokojích v paláci a cítil na tváři hladké bílé povlečení. Ale od začátku mého utrpení uplynuly už hodiny. Musím se smířit s tím, co mi říkají smysly.

Zápletka je teď už jasnější. Uvědomuji si význam těchto událostí pro krále. Všichni jsme si všímali jeho potlačované zuřivosti a touhy zbavit se jí. Jejich hádky nebraly konce. Bouchaly dveře, létaly poháry – jako by po sobě plivali jed. Cromwell tedy vymyslel plán, jak ji odstranit, plán, který určitě vyjde. Tvrdí, že měla milence, včetně nejbližších přátel Jeho Veličenstva. Z důvodů, které mohu pouze hádat, přihodil i moje jméno: Mark Smeaton, hudebník a skladatel, obdivovaný jako zpěvák a loutnista.

Má ten strážný pravdu? Jsem už skutečně mrtvý? Chvílemi je mi to jedno. Většina pobytů v Toweru končí popravou nebo šílenstvím. Slyšel jsem o vězních, kteří přišli o rozum, když poslouchali výkřiky mužů na mučidlech. Ale zaháním tyhle hrůzné představy a soustředím se na několik ubohých semínek naděje: ještě jsem nebyl souzen a odsouzen. Udělal jsem, co Cromwell chtěl, a on mi slíbil, že budu žít.

Tvrdil, že královnu pošlou pryč a ostatní budou obviněni z velezrady. Řekl, že když se přiznám, budu moct tajně opustit Anglii. Jeho „přesvědčování“ bylo působivé a já ten zlovolný dokument podepsal. Ale neřekl, jak dlouho budu muset čekat. Mohou to být dny, týdny nebo měsíce. Zatím budu trávit čas jako troska a nenávidět se za to, co jsem udělal.

A stejně to všechno může být lež. Cromwell se rozhodně netěší pověsti čestného muže.

Jen jedna jediná věc mě odvádí od nejtemnějších myšlenek – vzpomínka na život, o nějž jsem přišel. Minulý týden

jsem se vydal na projížďku po venkově a zastavil koně, abych si vychutnal výhled. Snil jsem přitom o úchvatné mladé ženě, jíž patří moje srdce a která je inspirací pro mou hudbu. Vybavil se mi vtip, který jsem vyprávěl svému nejdražšímu příteli, muži, jemuž bezvýhradně důvěřuju. Kopce a stromy se teprve začínaly zelenat, nová barva nahrazovala starou. Vysoko na obloze jasně zářilo slunce, jako to bývá počátkem jara. Představuju si sám sebe toho dubnového rána, s obyčejnými myšlenkami a plány na příští týden.

Jenže jsem uvězněný v téhle cele a moje vyhlídky jsou v nejlepším případě mizerné. Budu mít dost času přemýšlet o všech svých skutcích v době, kdy královnou byla Anna Boleynová. A třeba pak pochopím. Život, jaký jsem znal, je nenávratně pryč – bez ohledu na to, zda mě ve čtyřiadvaceti letech čeká vyhnanství nebo smrt. Teď je mým jediným přáním spatřit ještě jednou dva lidi, které miluju nade vše… jen ještě jednou… na pár chvil. Ale pochybuju, že to Cromwell dovolí.

2

NEVYSLYŠENÁ VAROVÁNÍ

O sedm let dříve, říjen 1529
Mark Smeaton, Hampton Court Palace

Moje lucerna sotva ozařovala okolí, když jsem bral schody po dvou. Jenže po těchhle točitých schodech jsem chodil už od svých sedmi let. Znal jsem každý kámen a ohyb. Když mě povolali uprostřed noci, nebyl jsem si jistý, oč jde.

Jen pár minut předtím na moje dveře zabušil starý John.

„Vstávej. Posílá pro tebe mistr Peter. Máš hned jít do kaple."

Starý sluha držel v ruce svíčku ze včelího vosku a mluvil důrazně, což u něj nebylo zvykem. *Přišla velká voda nebo hoří*, pomyslel jsem si a vyskočil z postele. Sbormistr nejspíš potřebuje moji pomoc při zachraňování cenných nástrojů a partitur. Proč jinak by pro mě posílal před svítáním? Ale neslyšel jsem žádné vyzvánění ani křik – nic, co by naznačovalo, že je církev v ohrožení. Starý John mi nic nevysvětlil, jen dodal: „Přinesu ti lucernu. Běž za ním nahoru."

„Co se děje?"

„To se brzo dozvíš."

Rychle jsem si opláchl obličej studenou vodou, oblékl se a obul. Běžel jsem palácem a bez povšimnutí míjel působivé kardinálovy vlámské tapiserie a nádherná umělecká díla z italského bronzu. Nikoho jsem nepotkal, až na pár ospalých

sluhů a strážných. Někteří se opírali hlavami o zeď a podřimovali, protože nikdo nebyl vzhůru, aby je pokáral. Venku jsem prošel zahradami, v nichž jindy zářila záplava červených a zlatavých květin, vysázených do kruhů a čtverců. Jenže v měsíčním světle byly jejich květy šedé a studený vzduch mrazil v zátylku. Litoval jsem, že jsem si nevzal plášť.

V kapli jsem chvatně prošel labyrintem místností v patře, kde pracovali církevní hudebníci. Mistr Peter čekal v úzké místnosti, jež vedla k varhanám, v prostoru jasně osvětleném pochodněmi. Před lety jsem tam pro něj zpíval, v den, kdy jsem přišel do Hampton Court, abych vstoupil do chlapeckého sboru. Později, jako jeho učedník, jsem sedával v této místnosti a podle požadavků sbormistra opisoval notové záznamy a ladil nástroje.

Mistr Peter držel na klíně loutnu. Podle lakovaného dřeva jantarové barvy a těla zdobeného tmavými vzory a křivkami šlo o nesmírně vzácný nástroj. „Ta je pro tebe," řekl, „od kardinála Wolseyho." Podal mi ji.

„Je nádherná." Dotkl jsem se strun a poslouchal, jak prostor zaplnily líbezné tóny. S takovou loutnou dokáže hráč okouzlit publikum. Usoudil jsem, že má nemalou hodnotu.

Kardinál býval často štědrý, ale takhle drahý dar jsem nikdy nedostal. Napadlo mě, že je to odměna za můj výkon před králem o týden dříve. Už dlouho před královskou návštěvou měla celá domácnost napilno, od hudebníků přes služebnictvo až po kuchaře. Podle většiny ohlasů si Jeho Veličenstvo vychutnávalo velkolepou hostinu, kterou pro něj kardinál připravil. Pro mě však byl důležitý pouze jeden okamžik. Hrál jsem a zpíval pro anglického krále a dostalo se mi za to pochvaly. V sedmnácti letech to pro mě znamenalo nejvýznamnější událost dosavadního života.

Zatímco jsem si vybavoval svůj triumf, všiml jsem si zasmušilého výrazu mistra Petera. Vypadal vyčerpaně. Byl mým učitelem, vždy laskavý, ale náročný. Jemu jsem vděčil za své umění a lásku k hudbě.

„Je to dárek na rozloučenou," pronesl tichým hlasem. „Kardinál odjíždí do Yorku."

„Do Yorku? Na jak dlouho?"

„Už se nevrátí. Chce, aby sis tu loutnu nechal, a prosí tě, aby ses za něj modlil."

„Ale proč? Je nemocný?"

Mistr Peter sklonil hlavu a nejspíš zvažoval slova. Pak pomalu odpověděl: „Kardinál upadl v nemilost a byl zbaven královského úřadu. Tento palác a vše, co se v něm nachází, daroval Jeho Veličenstvu v naději, že mu bude odpuštěno."

„Ale čeho se dopustil?"

„Podle některých prý krále zklamal. Podle jiných za tím stojí jeho úplatnost."

„Je to kvůli Anně Boleynové a neplatnosti manželství?"

Mistr Peter se znovu odmlčel, ale pak mi pohlédl zpříma do očí. „Pravděpodobně."

Stejně jako celou Anglii, i Hampton Court zaplavily zprávy o králově *Velké věci* – zda papež zruší jeho manželství s královnou Kateřinou, aby se mohl oženit s Annou Boleynovou. Jeho Veličenstvo toužilo po mladší manželce, jež by mu dokázala porodit mužského dědice. Jediný královnin syn zemřel jako malý a v současnosti už bylo nepravděpodobné, že by měla další děti. Jako lord kancléř měl kardinál Wolsey za úkol přesvědčit papežský stolec, aby zrušení manželství posvětil. Tomuhle úkolu se věnoval už několik let.

„Ale kardinál přece udělal všechno, co mohl," namítl jsem. „To papež je proti."

Popravdě řečeno, *Věc* Jeho Veličenstva mi připadala špatně odůvodněná, ale copak jsem měl právo to posuzovat? Hlavním argumentem bylo, že manželství krále s královnou Kateřinou je hříšné, protože byla nejprve provdána za jeho staršího bratra – prince Artura, který zemřel v patnácti letech. Podle některých duchovních bible zakazuje vdově vzít si bratra svého manžela, ačkoli příslušné pasáže nehovořily jednoznačně. Chápal jsem však, proč tolik lidí bylo proti

zrušení manželství. Svazek krále a královny trval desítky let a nikdy jsem neslyšel, že by proti němu někdo něco namítal, dokud se neobjevila Anna Boleynová.

„Podle mě za to kardinál nemůže," dodal jsem pro jistotu. Byl jsem přesvědčený, že pokud kardinál se všemi svými schopnostmi a konexemi nedokázal králi zajistit neplatnost, tak to nesvede nikdo.

„Neměl bys mluvit o záležitostech Jeho Veličenstva," namítl sbormistr tiše, ale důrazně. „Tohle téma ti nepřísluší."

Kývl jsem, že rozumím. Vždycky jsem dbal na jeho slova. Až do této noci jsem se o královu *Velkou věc* nestaral. Lidé si o ní šeptali, ale já na to nedbal. Manželské potíže Jeho Veličenstva jsem bral jako pohádku o nějakém mytickém vladaři v daleké zemi. Nezáleželo mi na tom, s kým se král rozvádí nebo žení nebo jak v téhle věci rozhodl papež.

„Jenže se musíš připravit na to, že odteď budeš žít jinak," pokračoval mistr Peter. „Hampton Court je majetkem krále."

Když jsem ta slova uslyšel, stáhl se mi žaludek – svitlo mi, že tahle situace ovlivní celý můj život. Jestliže Hampton Court už nepatří kardinálu Wolseymu, co bude se mnou? Zůstane mistr Peter i nadále sbormistrem? Pošlou mě pryč? Kardinála jsem pochopitelně litoval. Nikdy jsem od něj neslyšel jediné příkré slovo – pokud se mnou tedy vůbec promluvil. Ale do jeho služeb jsem vstoupil jako malý otrhánek a zásluhou jeho laskavosti jsem se měl dobře. Nebylo jasné, jak si vydělám na živobytí, když už nebudu bydlet v Hampton Court. Neměl jsem žádnou rodinu, k níž bych se mohl vrátit.

Mistr Peter mi vzal loutnu a uložil ji do pouzdra. „Máš tady dopis." Zvedl ho. Na červené voskové pečeti byly vyobrazené cornwallské vrány v erbu kardinála Wolseyho. „Přečteš si ho později," dodal a uložil ho k loutně. Pak kožené pouzdro zavřel.

„Třeba král změní názor," zadoufal jsem. „Kardinál mu přece sloužil spoustu let."

„O tom pochybuju. Tím, že králi daroval Hampton Court, možná zmírnil jeho hněv, jenže kardinál má mocné nepřátele.“ Měl jsem pocit, že jsem ve sbormistrově hlase zaslechl stopu hněvu, ale pak na mě pohlédl a promluvil jemnějším tónem. Musel si uvědomit můj strach.

„Jeho Eminence ti dala víc než jen loutnu, Marku. Dostalo se ti vzdělání a poctivého umu. Když jsi hrál pro Jeho Veličenstvo, dobře ses uvedl. Třeba se pro tebe najde místo mezi dvorními hudebníky nebo v jiné šlechtické rodině. Pokusím se to zařídit.“

„Děkuju, pane.“ Uklidnil jsem se. Mistr Peter vždycky držel slovo.

„Během let strávených v Hampton Court jsi získal všechno, co potřebuješ, aby ses dokázal prosadit. Pojď, chci ti něco ukázat.“

Pokynul mi, abych ho následoval. Vyšli jsme po úzkém schodišti na střechu. Odtamtud jsme měli výhled dolů na nádvoří, kde u jedněch dveří stáli sloužící s pochodněmi. Dva nádeníci právě naložili na koňský povoz těžkou truhlu a začali ji zajišťovat na cestu. Z budovy vyšel jakýsi vyšňořený šlechtic, nasedl na koně a zavolal na nádeníky, aby si pospíšili. Pak se objevil kardinálův správce George Cavendish a jeho písař Thomas Cromwell. Mlčky se postavili ke zdi.

Když se objevil kardinál, zhrozil jsem se změny, jež se s ním udála: statný, růžolící muž najednou kráčel schýlený a působil nesmírně křehce. Měl na sobě prostý hnědý plášť, všední oděv. Honosné hedvábné šaty a zlaté řetězy zmizely. Cavendish a Cromwell mu pomáhali nastoupit na vůz, ale on najednou zavrávoral a musel to zkusit znovu. Neuniklo mi, kolik úsilí ho stálo, než se vydrápal nahoru a usedl vedle kočího. Někde zakokrhal kohout a Cavendish s Cromwellem s nečitelnými výrazy ustoupili. Očividně se nechystali odjet s kardinálem, ale zůstávali v Hampton Court.

Když se povoz rozjel, přidali se další jezdci – královský „doprovod“ na cestu. Někteří na sobě měli honosný šat

dvořanů, zatímco jiní jeli v královských barvách – působili jako stráže nebo vojáci. Všichni koně byli nádherní, s uzdami, sedly a postroji. Několik pánů na koních se ošklíbalo nad kardinálovým prostým oděvem. Kdosi na něj zavolal „sketo“. Nějaký mladý šlechtic na něj plivl a obvinil ho, že prznil chlapce ze sboru. Ostatní výskali a smáli se. Byla to lež. Kardinál nikdy dětem neubližoval, i když jsem znal kněze, kteří to dělali. Jenže teď když byl bezmocný, jeho nepřátelé se radovali, že ho mohou hanobit.

Ještě před týdnem byl kardinál nejmocnějším mužem v Anglii. Někteří reptali, že je druhým králem. A pak ho jeho protivníci bez varování zničili. Stěží jsem to dokázal pochopit.

Mistr Peter a já jsme nebyli jediní, kdo se za úsvitu vyšel podívat na kardinálův odjezd a skrýval skutečné emoce. Tucty dalších mužů a žen se shromáždily podél silnice. Několik lidí vykřikovalo jízlivosti a provolávalo jméno krále, ale většina se modlila za muže, který se k nim vždy choval s úctou a slušností. Navzdory svému fintění a intrikám k nám byl dobrý.

Tehdy jsem Thomase Cromwella sotva znal, i když jsem slýchal o jeho chytrosti. Protože byl starší a živil se jako úředník, narazil jsem na něj jen zřídka. Nevšímal si mě. Většina lidí očekávala, že po kardinálově odjezdu z Hampton Court se Štěstěna obrátí ke Cromwellovi zády – vazby na muže, jenž upadl v nemilost, byly jen zřídka cestou k úspěchu. Jenže se stal pravý opak. V následujících letech jsem se měl s Cromwellem setkat mnohokrát a za různých okolností.

3

PEČLIVÉ PŘÍPRAVY

O měsíc později, listopad 1529
Madge Sheltonová, Hampton Court Palace

„Ujisti se, že je garderoba v pořádku," nařídila mi matka, když zavírala dveře. Vychutnávala jsem si chvíle, kdy jsem mohla jednat a rozhodovat samostatně. Téměř hodinu jsem sledovala, jak mladí sluhové přenášejí věci mé sestřenice do jejích pokojů – asi dvacet dřevěných beden různých velikostí, každá s vyřezaným zdobným „AB". Bedny složili tam, kam jsem jim řekla, a když skončili, poděkovala jsem jim. Taková byla zásada mé matky. „Bůh ti dal do vínku výsady," opakovala. „A ty máš povinnost být laskavá."

Hospodyně pečlivě připravila pokoje. Procházela jsem jimi a obdivovala tlusté koberce a drahý nábytek – každá truhla, stůl a židle byly uměleckým dílem. Slyšela jsem, jak lidé popisují extravagantní příbytek kardinála Wolseyho. Mnozí mu záviděli a nejeden se zastavoval nad původem jeho bohatství. Nepocházel z urozené rodiny – jeho otec byl kuchař, řezník, pekař, zkrátka prostý člověk. Ať už ale kardinál ke svému úžasnému jmění přišel jakkoli, musel teď litovat, že byl nucen je opustit a uchýlit se do drsného exilu na severu.

Když se matka vrátila, objevila se hospodyně a ujistila nás, že se nám dostane všeho, co budeme potřebovat. Udělala

před matkou pukrle. „K vašim službám, lady Sheltonová.“ Pak se usmála a obrátila se ke mně. „Paní Sheltonová,“ pronesla s dalším pukrletem.

Byla ještě stále mladá a kardinálovi zřejmě sloužila od dětství. Netušila jsem, co se stane s domácností, když muž, jenž upadl v nemilost, přenechal svůj palác králi, ale doufala jsem, že se jí bude dařit dobře.

„A my jsme vám vděčné,“ odpověděla matka, za každé situace korektní a zdvořilá. „Má dcera teď vybalí cestovní kufry a dá do pořádku garderobu. Můžete poslat nějakou ženu, aby jí s tím pomohla?“

„Jistě, moje paní. Mohu vám ukázat ostatní pokoje?“

Matka mi nařídila: „Madge, dohlédni na to, aby bylo vše připraveno, než přijede tvoje sestřenice. Zkontroluj, že je vše na svém místě.“ Před rokem jsem se připojila k matce jako dvorní dáma Anny Boleynové. Má práce spočívala mimo jiné v tom, že jsem se starala o to, aby její početné šaty byly připravené a čekaly na ni při cestách z místa na místo.

O několik minut později už do dveří nakoukla Betty. Ukázalo se, že je to šikovné a ochotné děvče. Strávily jsme několik hodin zavěšováním váčků s vonnými bylinami do skříní a vkládáním svazků levandule do zásuvek. Vybalily jsme a uložily noční košile, košilky, spodničky, vrchní sukně, šněrovačky, šaty a pláště mé sestřenice. Zapamatovala jsem si umístění tuctů součástí oblečení, abych byla připravená, kdyby požádala o „košilku s vyšitými růžovými poupaty“ nebo „šněrovačku se zelenými sametovými stuhami“.

Betty přejela prsty po stříbrných nitích na brokátových sukních a dotkla se perel zdobících francouzské čepce. Obdivovala perličkami pošité hedvábné boty, taftové střevíce a sametové pláště podšité kožešinou. Moje sestřenice si na cesty brávala svou rozrůstající se sbírku náhrdelníků, brojí a náušnic – truhličku opatřenou visacím zámkem měla neustále u sebe. Král jí každých pár týdnů věnoval nějaký nový šperk, protože jeho vášeň k ní rostla.

Otec Anny Boleynové byl matčin bratr, takže naše rodina patřila do rodu Boleynů. Matka mi každý den připomínala, jaké máme štěstí. „Pokud se stane královnou, ty a tvá sestra se dobře vdáte. Všichni Boleynové z toho budou mít prospěch.“ Takový je nejspíš úděl matek – najít pro své dcery manžely s pozemky a tituly. A moje matka se této záležitosti věnovala s velkým nasazením. „Tvůj den brzy přijde,“ říkala, a mě okamžitě napadlo: „Snad ne příliš brzy.“ V té době mě více zajímali rytíři a princové z legend než podlézaví dvořané.

Ačkoli byla Anna Boleynová moje sestřenice, v dětství jsem ji téměř neznala. Byla o deset let starší než já a dobu mého dětství prožila ve Francii. Když mi bylo šestnáct, stala jsem se jednou z jejích dvorních dam a v té době už všichni v Anglii věděli, že si ji král chce vzít, jen kdyby to papež Klement dovolil. Ve svém novém postavení jsem viděla, jak okouzlila nejen Jeho Veličenstvo, ale spoustu dalších mužů. Na rozdíl od ostatních dam u dvora byla neskrývaně koketní a nezdráhala se říkat, co si myslí. Hovor prokládala francouzskými frázemi, pronášenými napůl tichým škádlivým tónem. Tyhle vlastnosti zřejmě většinu mužů vzrušovaly.

K Wolseymu chovala už dlouho zášť a stěžovala si, že zdržuje zrušení manželství a příliš se stará o vlastní obohacování. Když nakonec přesvědčila krále, aby ho propustil ze svých služeb, vnímala Hampton Court jako svou osobní odměnu. V tomhle prostředí mohla vystupovat jako královna krále Jindřicha, bez ohledu na posvěcení papežem.

Občas mi bylo dovoleno spatřit také její skrývanou stránku, když na chvíli odhodila dvorní masku. Zatímco odpočívala nebo se připravovala na setkání s Jeho Veličenstvem, byla zamlklá, jako by se učila nazpaměť nějaký verš z básně nebo promýšlela strategii. Nepochybně si uvědomovala, jak malé má šance na úspěch a co za překážky jí stojí v cestě: papež, láska lidu ke královně Kateřině, dokonce i známá vrtkavost a nerozhodnost Jeho Veličenstva.

V průběhu let král usiloval o přízeň mnoha žen, aby je vzápětí odvrhl, zatímco královna Kateřina předstírala, že se nic neděje. Jednou z nich byla i starší sestra Anny Boleynové, ačkoli k tomuto románku došlo ještě dřív, než jsem začala tyhle věci chápat.

Zeptala jsem se matky, co se stalo, ale ona opáčila: „O tom se nemluví. Je to tak lepší pro všechny." Protože Mary Boleynová žila v Hertfordshiru u rodiny svého manžela, setkala jsem se s ní jen několikrát. Byla vnadná a vlídná a já si uvědomovala, čím mohla krále přitahovat. Její naprosto nevýrazný manžel se pozvedl vysoko nad očekávání všech. Až teprve nedávno jsem pochopila proč.

To sestřenice Anna byla mnohem rafinovanější a odhodlanější – vždy několik kroků před ostatními. Jako její dvorní dáma jsem byla svědkem toho, jak králi lichotí, opětuje jeho toužebné pohledy a přijímá nádherné dary. Omotala si ho kolem prstu, ale nikdy ho nepustila do postele. Místo toho skoro do každého rozhovoru vsunula myšlenku na manželství. Kdykoli si Jeho Veličenstvo dělalo starosti, že nemá syny, políbila si ukazováček a jemně mu ho přiložila na rty. Slaďounce poznamenala, že královně Kateřině už je přes čtyřicet a něžně francouzsky dodala: „Nemůže vám dát to, co chcete." Podle mého bratrance George, jejího mladšího bratra, s neplatností sňatku přišla právě ona.

Jenže ukončit královský svazek se španělskou princeznou bylo komplikované a několik tajných rádců varovalo, že by mohlo dojít k válce. Mé sestřenici dělaly starosti průtahy a papežova neústupnost. Obávala se, že králova vášeň k ní ochladne. „Jeho Veličenstvo je pověstné vrtkavostí v otázkách lásky," říkávala s úsměvem. „Dnes je vášnivý, ale jak dlouho mu to vydrží?"

Lidé v její blízkosti ji uklidňovali a ona se vždy zasmála a pohlédla do zrcadla. Tam viděla, stejně jako já, elegantní, inteligentní ženu, jež právě dovršila osmadvacet let.

Kolem třetí hodiny se chlapci vrátili pro prázdné truhly a já propustila Betty, aby se mohla věnovat dalším povinnostem. Chtěla jsem víc prozkoumat Wolseyho proslulý palác, dokud byl ještě čas. Až dorazí sestřenice, budu mít spoustu práce s tím, abych jí byla k ruce. Chvíli jsem jen tak bloumala po chodbách a galeriích, kde se sloužící ustavičně klaněli a vzápětí se rychle vytratili. Většina pokojů byla prázdná a mě napadlo, co se asi stalo se všemi lidmi. Viděla jsem muže v královských livrejích, jak vytahují ze skříní stříbrné poháry, mísy a talíře a přepočítávají je. Stáli před tapiseriemi a plátny a diskutovali o jejich tématu a odhadované hodnotě, zatímco písař si dělal poznámky. Jeho Veličenstvo zjevně chtělo mít přehled o veškerém novém majetku.

Přešla jsem nádvoří a zamířila ke kapli, prý nejkrásnější v Anglii. Už samotný vstup byl impozantní, ale když jsem vešla dovnitř, zatajil se mi dech. Sloupy a oblouky se vypínaly vysoko ke stropu a stěny lemovaly sochy. Sluneční světlo pronikalo vysokými okny, kde barevné mozaiky znázorňovaly životy svatých. Mým oblíbeným byl svatý František, jenž seděl obklopený houfem králíků a z rukou krmil jehňata a oslíky. Na oltáři blikaly svíčky a po polední mši se ve vzduchu vznášela vůně kadidla.

Doufala jsem v klidné chvíle, jenže zepředu zaznívaly rozzlobené hlasy. Hádali se tam tři muži a dva z nich jsem poznala: Charles Brandon, vévoda ze Suffolku a králův švagr, a sir Henry Norris, oblíbený služebník Jeho Veličenstva. V prázdné kapli se rozléhal vévodův hlas.

„A teď patří králi."

Stáli vedle velké otevřené bible, vystavené na jedné skříňce. Třetí muž měl na sobě střízlivé, ale nákladné oblečení a vypadal jako jeden z Wolseyho mužů. „Můj pane, o nic jiného nežádá. Jeho Veličenstvo dalo tuto bibli kardinálovi na památku setkání s Františkem I. u Calais."

Můj otec a strýcové ještě v mém dětství vyprávěli historky o tomto okázalém setkání. Král Jindřich se tehdy sešel

s francouzským králem na neutrálním území poblíž Calais a každý z panovníků během obřadů a turnajů předváděl své pohádkové bohatství. Nikdy nic nebylo honosnější – dokonce i stany a prapory byly obarvené zlatem. Tato událost byla prý největším diplomatickým úspěchem Jeho Veličenstva, ale podle mého otce to všechno naplánoval Wolsey.

„Cavendishi, do toho nemáte co mluvit." Vévoda zrudl hněvem.

Ten muž, Cavendish, se jemu i siru Henrymu hluboce uklonil. „Bylo by to milosrdné gesto, pánové, vůči Božímu služebníkovi, jenž králi mnoho let věrně sloužil."

Suffolk ze sebe vychrlil řadu vulgárních nadávek na adresu Cavendishe i kardinála. Skončil slovy: „To tu zatracenou věc radši hodíme do Temže, než aby ji dostal Wolsey."

Cavendish se nehýbal, ale místo k Suffolkovi se obrátil k Norrisovi. „Sire Henry, kdyby tuto bibli kardinál dostal, přineslo by mu to alespoň trochu útěchy. Je nemocný a zoufalý."

Norris se na chvíli zamyslel. Pak vzal knihu, zavřel ji a podal Cavendishovi. Suffolk dál zuřil. „Dáváte ji Wolseymu? Tomu ufňukanému, proradnému prevítovi? Král bude vzteky bez sebe."

„Podle mého názoru ne," namítl Norris. „Jeho Veličenstvo není mstivé. Je to laskavý a odpouštějící vladař."

Ve srovnání s ostatními dvořany byl sir Henry Norris tišší a diskrétnější. Byl to rodinný typ, jeho žena a děti žily na venkovském sídle. S králem se přátelili už od mládí.

Cavendish vzal bibli pod paži, a když opouštěl kapli, zahlédla jsem třpytivé drahokamy na její vazbě. Suffolk ho následoval ve vzdálenosti několika kroků. Pouze sir Henry mě pozdravil slovy: „Paní Sheltonová." Uklonila jsem se a konečně jsem měla tenhle nádherný prostor jen pro sebe.

Prohlídku kaple jsem zahájila procházkou střední uličkou. Užívala jsem si volna a vychutnávala si záplavu toho nádherného světla. Nezapomněla jsem se pomodlit za bezpečí

rodiny a poděkovat Bohu za jeho četné dary. Pak jsem se posadila do lavice a v myšlenkách se obírala změnami posledních několika let – vzestupem mé sestřenice, náhlým výsadním postavením Boleynů, mým vlastním příchodem ke dvoru. Ve srovnání s dřívějším životem v Norfolku jsem nosila pěknější šaty a tančila s chytrými, ambiciózními muži. Tančila jsem dokonce i se samotným králem.

Současně mi ale neuniklo, že Jeho Veličenstvo mělo sklon obracet se zády k těm, které kdysi mělo v oblibě, včetně královny Kateřiny, jež byla dvacet let jeho ženou. Přestěhoval ji do zatuchlého hradu kdesi v kopcích a odmítal jí umožnit návštěvy její dcery. Platil jejím dámám, aby ji špehovaly, a zabavil jí šperky. Ty pak velkoryse daroval mé sestřenici, jeden blyštivý dar za druhým: safírový prsten, granátový náhrdelník, diamantový náramek. Vyhnal Wolseyho, jenž mu dlouhá desetiletí sloužil, a poslal nemocného starého církevního hodnostáře do Yorku.

Moje mladší sestra Mary, která zůstala doma v Norfolku, si sama sebe představovala na místě mé sestřenice. „Kéž bych si mohla vzít krále," říkávala, „a stát se anglickou královnou." Vyráběla si korunky z látky stočené do stužek a dávala rozkazy panenkám a zvířátkům. Jenže já jsem sestřenici nikdy nezáviděla šaty, šperky ani všechny ty lidi, kteří se k ní hrnuli, jen aby ji spatřili. V mnoha ohledech jsem nedokázala pochopit její uvažování. Podle mého názoru byl král Jindřich příliš nespolehlivý a navíc ještě mrzutý a stejně starý jako můj otec. V celé Anglii by se nenašlo dost zlata, abych se chtěla stát jeho královnou.

Právě když jsem se obrátila k odchodu z kaple, vstoupil bočními dveřmi mladý muž mého věku, nejkrásnější bytost, jakou jsem za poslední měsíce viděla. Měl na sobě kardinálovu livrej a já se ho zeptala na jméno.

„Mark Smeaton, má paní, jeden z kardinálových hudebníků. Doufám, že pro vás budu moct hrát."

Také jsem se uklonila a představila se, ačkoli to vzhledem k jeho nižšímu postavení nebylo nutné. „Margaret Sheltonová… Sloužím lady Anně Boleynové. Zítra přijede s Jeho Veličenstvem."

Usmál se a uklonil se ještě hlouběji. „V tom případě by mi bylo o to větší ctí, kdybych vám mohl zahrát." *Jaká škoda, že to není šlechtic*, pomyslela jsem si tehdy. Rozhodně vypadal jako princ. Pan Smeaton byl příjemnou změnou oproti užvaněným pávům, kteří se naparovali u dvora. Jenže se musel naučit používat minulý čas, když mluvil o Wolseym. Jeho dobrodinec byl v nemilosti. Moje sestřenice zvítězila.